
Gråkjær Holding A/S

Fabersvej 15, 7500 Holstebro

Årsrapport for
1. maj 2022 - 30. april 2023

CVR-nr. 39 52 72 35

Årsrapporten er
fremlagt og godkendt
på selskabets ordinære
generalforsamling
den 28/6 2023

Hans Ladekjær
Jeppesen
Dirigent

Indholdsfortegnelse

	<u>Side</u>
Påtegninger	
Ledelsespåtegning	1
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	2
Ledelsesberetning	
Selskabsoplysninger	5
Hoved- og nøgletal	6
Ledelsesberetning	7
Årsregnskab	
Resultatopgørelse 1. maj - 30. april	9
Balance 30. april	10
Egenkapitalopgørelse	12
Pengestrømsopgørelse 1. maj - 30. april	13
Noter til årsregnskabet	14

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. maj 2022 - 30. april 2023 for Gråkjær Holding A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet og koncernregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af selskabets og koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. april 2023 samt af resultatet af selskabets og koncernens aktiviteter og koncernens pengestrømme for 2022/23.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Holstebro, den 28. juni 2023

Direktion

Henrik Bastrup Skaarup

Bestyrelse

Per Schak Andreasen
Formand

Hans Ladekjær Jeppesen

Line Frøjk Graakjær

Jeppe Lynge Larsen

Benny Vesterbæk Lægsgaard

John Ross Graakjær

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i Gråkjær Holding A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. april 2023 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. maj 2022 - 30. april 2023 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Gråkjær Holding A/S for regnskabsåret 1. maj 2022 - 30. april 2023, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisors etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Holstebro, den 28. juni 2023

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 77 12 31

Poul Spencer Poulsen
statsautoriseret revisor
mne23324

Hans Jørgen Andersen
statsautoriseret revisor
mne30211

Selskabsoplysninger

Selskabet	Gråkjær Holding A/S Fabersvej 15 7500 Holstebro Telefon: 96 13 55 55 Email: graakjaer@graakjaer.dk Hjemmeside: www.graakjaer.dk CVR-nr: 39 52 72 35 Regnskabsperiode: 1. maj 2022 - 30. april 2023 Hjemstedskommune: Holstebro
Bestyrelse	Per Schak Andreasen, formand Hans Ladekjær Jeppesen Line Frøjk Graakjær Jeppe Lynge Larsen Benny Vesterbæk Lægsgaard John Ross Graakjær
Direktion	Henrik Bastrup Skaarup
Revisor	PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab Hjaltesvej 16 7500 Holstebro
Advokat	Kirk Larsen & Ascanius Bredgade 67 6900 Skjern
Pengeinstitut	Danske Bank Dalgasgade 27, 3. sal 7400 Herning

Hoved- og nøgletal

Set over en 5-årig periode kan koncernens udvikling beskrives ved følgende hoved- og nøgletal:

	Koncern				
	2022/23	2021/22	2020/21	2019/20	2018/19
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Hovedtal					
Resultat					
Nettoomsætning	524.990	482.103	438.543	575.406	663.706
Bruttofortjeneste	69.048	69.613	80.400	76.402	37.567
Resultat før finansielle poster	4.852	6.524	15.314	12.005	-36.309
Resultat af finansielle poster	-417	-364	869	-1.367	-2.349
Årets resultat	673	-47.754	13.944	8.545	-30.693
Balance					
Balancesum	116.818	118.878	153.028	163.125	200.025
Investeringer i materielle anlægsaktiver	856	800	332	363	357
Egenkapital	32.242	31.569	73.268	59.322	50.787
Pengestrømme					
Pengestrømme fra:					
- driftsaktivitet	-2.599	-13.515	4.388	22.164	-93.000
- investeringsaktivitet	-805	-837	8.840	-668	-285
- finansieringsaktivitet	3.424	7.990	-3.681	-17.156	37.156
Årets forskydning i likvider	20	-6.362	-8.133	4.340	-56.129
Antal medarbejdere	110	112	92	108	107
Nøgletal i %					
Bruttomargin	13,2%	14,4%	18,3%	13,3%	5,7%
Overskudsgrad	0,9%	1,4%	3,5%	2,1%	-5,5%
Afkastningsgrad	4,2%	5,5%	10,0%	7,4%	-18,2%
Soliditetsgrad	27,6%	26,6%	47,9%	36,4%	25,4%
Egenkapitalforrentning	2,1%	-91,1%	21,0%	15,5%	-57,2%

Ledelsesberetning

Væsentligste aktiviteter

Koncernens formål er at eje og administrere kapitalandele i datterselskaber. Gråkjær Holding A/S koncernen driver virksomhed primært med opførelse af byggerier i totalentreprise indenfor områderne landbrugsbyggeri, industri- og erhvervsbyggeri samt byggeri af boliger. Koncernens primære marked er Danmark, og derudover har koncernen aktiviteter i Sverige, mens aktiviteter i Norge stort set er afviklet.

Markedsoverblik

Markedet i Danmark indenfor landbrugsbyggeri er presset af høje priser på energi og råvarer. Inden for industri- og erhvervsbyggeri opleves et stigende aktivitetsniveau, mens aktivitetsniveauet inden for boligbyggeri er reduceret markant, primært som følge af renteniveaue.

Udvikling i året

Koncernens resultatopgørelse for 2022/23 udviser et overskud af fortsættende aktiviteter på TDKK 1.967.

Resultat af ophørende aktiviteter udgør TDKK -1.294, og årets resultat udviser TDKK 673.

Koncernens balance pr. 30. april 2023 udviser en egenkapital på TDKK 32.242, mens balancesummen udgør TDKK 116.818.

Koncernens nettoomsætning vedr. fortsættende aktiviteter er i forhold til foregående regnskab steget med TDKK 42.887 og udgør for regnskabsåret 2022/23 TDKK 524.990.

Årets realiserede omsætning og resultat er i overensstemmelse med de udmeldte forventninger i årsrapporten for 2021/22.

Resultatet er negativt påvirket med et tocifret millionbeløb vedrørende en større underentreprenørs konkurs, hvilket har medført omfattende arbejder med færdiggørelse og udbedring af anlægsarbejder.

Resultatet betragtes som utilfredsstillende.

Drift

Koncernens forretningsmodel med tilstedeværelse inden for de forskellige segmenter Landbrug, Erhverv og Bolig viser sig bæredygtig, når udsving i bl.a. renteniveau og energipriser har stor indvirkning på aktivitetsniveauet inden for de forskellige segmenter.

Valutarisici

Aktiviteterne i udlandet medfører, at resultat, pengestrømme og egenkapital påvirkes af kurs- og renteutviklingen for nogle valutaer. Det er selskabets valutapolitik at afdække kommercielle valutarisici. Afdækningen sker primært via valutaterminforretninger til afdækning af forventet omsætning og indkøb. Der indgås ikke spekulative valutadispositioner.

Renterisici

Da den rentebærende nettogæld ikke udgør et væsentligt beløb, vil moderate ændringer i renteniveaue ikke have nogen væsentlig direkte effekt på indtjeningen. Der indgås derfor ikke rentedispositioner til afdækning af renterisici.

Kreditrisici

Koncernen har ikke væsentlige risici vedrørende en enkelt kunde eller samarbejdspartner. Koncernens politik for påtagelse af kreditrisici medfører, at alle større kunder og andre samarbejdspartnere løbende kreditvurderes.

Ledelsesberetning

Målsætninger og forventninger for det kommende år

Koncernen forventer et overskud i regnskabsåret 2023/24 i størrelsesordenen 15-20 mio. DKK.

Forskning og udvikling

Koncernen har ingen forskningsaktiviteter, men udvikler til stadighed fremadrettede og tidssvarende løsninger tilpasset de enkelte kundetyper.

Videnressourcer

For til stadighed at kunne levere tidssvarende løsninger af høj kvalitet samt at kunne håndtere en betydelig vækst, er det afgørende, at selskabet kan rekruttere, uddanne og fastholde medarbejdere med den nødvendige kompetence og viden om selskabets produkter og systemer. Ledelsen har derfor særligt fokus på at sikre selskabet de nødvendige videnressourcer hos medarbejderne.

I løbet af det seneste år er byggebranchens lovgivningsmæssige krav til dokumentation og kvalitetssikring steget markant, især inden for bygningskategorier, der har særligt strenge krav til statik og brandsikkerhed. Samtidig har både lovgivningen og investorerne stillet øgede krav til bæredygtighed, hvilket kræver særlig opmærksomhed og ekspertise.

Koncernen har taget betydelige skridt for at imødekomme de øgede krav til dokumentation og kvalitetssikring i byggebranchen. Der er investeret i medarbejdernes kompetencer, udviklet IT-systemer, og det organisationsmæssige fokus er skærpet. Herved sikres, at koncernen kan levere den nødvendige dokumentation og imødekomme de krav, der stilles til ansvarlige aktører i byggeprocessen.

Koncernen har i det forgangne år investeret i videreuddannelse af medarbejderne inden for områder som DGNB-certificering og Svanemærkning. Dette har givet medarbejderne de nødvendige kompetencer til at håndtere de skærpede krav til bæredygtighed og dokumentation.

Koncernen etablerede i 2022 en medarbejderaktieordning. 48 funktionærer ejer i dag tilsammen 48% af koncernen. Den bestemmende indflydelse i koncern ligger uændret hos Familien Gråkjær.

Usædvanlige forhold

Koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 30. april 2023 samt resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for 2022/23 er ikke påvirket af usædvanlige forhold.

Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Resultatopgørelse 1. maj 2022 - 30. april 2023

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
		TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Nettoomsætning	1	524.990	482.103	22.621	20.893
Andre driftsindtægter		70	1.454	11	25
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer		-432.838	-408.163	0	0
Andre eksterne omkostninger		-23.174	-5.781	-14.087	-14.976
Bruttofortjeneste		69.048	69.613	8.545	5.942
Personaleomkostninger	2	-63.822	-62.715	-7.249	-6.602
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	3	-374	-374	-1.462	-1.538
Resultat før finansielle poster		4.852	6.524	-166	-2.198
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder	4	0	0	4.402	8.588
Finansielle indtægter	5	2.565	3.271	2.267	2.352
Finansielle omkostninger	6	-2.982	-3.635	-2.794	-1.897
Resultat før skat		4.435	6.160	3.709	6.845
Skat af årets resultat	7	-2.468	964	-1.310	279
Resultat af fortsættende aktiviteter		1.967	7.124	2.399	7.124
Ophørende aktiviteter	9	-1.294	-54.878	-1.726	-54.878
Årets resultat	8	673	-47.754	673	-47.754

Balance 30. april 2023

Aktiver

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
		TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Færdiggjorte udviklingsprojekter		0	0	0	0
Erhvervede lignende rettigheder		0	0	7.216	8.659
Udviklingsprojekter under udførelse		0	0	0	0
Immaterielle anlægsaktiver	10	0	0	7.216	8.659
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		514	886	11	30
Indretning af lejede lokaler		856	0	856	0
Materielle anlægsaktiver	11	1.370	886	867	30
Kapitalandele i dattervirksomheder	12	0	0	66.959	61.036
Deposita	13	3.378	3.313	3.378	3.313
Finansielle anlægsaktiver		3.378	3.313	70.337	64.349
Anlægsaktiver		4.748	4.199	78.420	73.038
Varebeholdninger	14	305	530	0	0
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		65.218	57.248	1	0
Igangværende arbejder for fremmed regning	15	18.543	32.126	0	0
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		4.486	0	20.586	13.497
Andre tilgodehavender		15.154	8.840	8.672	3.867
Selskabsskat		609	0	0	0
Periodeafgrænsningsposter	16	7.645	7.993	1.331	1.353
Tilgodehavender		111.655	106.207	30.590	18.717
Likvide beholdninger		110	86	0	0
Omsætningsaktiver		112.070	106.823	30.590	18.717
Aktiver vedrørende ophørende aktiviteter	9	0	7.856	0	924
Aktiver		116.818	118.878	109.010	92.679

Balance 30. april 2023

Passiver

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2022/23 TDKK	2021/22 TDKK	2022/23 TDKK	2021/22 TDKK
Selskabskapital		14.667	12.953	14.667	14.667
Overført resultat		17.575	18.616	17.575	16.902
Egenkapital		32.242	31.569	32.242	31.569
Hensættelse til udskudt skat	17	3.159	2.760	917	942
Andre hensættelser	18	3.500	3.240	0	0
Hensatte forpligtelser		6.659	6.000	917	942
Anden gæld		3.591	5.027	651	834
Langfristede gældsforpligtelser	19	3.591	5.027	651	834
Kreditinstitutter		11.458	31	11.458	31
Leverandører af varer og tjenesteydelser		40.706	55.335	475	709
Igangværende arbejder for fremmed regning	15	0	354	0	0
Gæld til tilknyttede virksomheder		427	2.508	59.961	49.520
Selskabsskat		2.223	1.605	0	228
Deposita		275	275	275	275
Anden gæld	19	19.237	7.589	3.031	1.603
Kortfristede gældsforpligtelser		74.326	67.697	75.200	52.366
Gældsforpligtelser		77.917	72.724	75.851	53.200
Forpligtelser vedrørende ophørende aktiviteter	9	0	8.585	0	6.968
Passiver		116.818	118.878	109.010	92.679
Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	22				
Nærtstående parter	23				
Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor	24				
Begivenheder efter balancedagen	25				
Anvendt regnskabspraksis	26				

Egenkapitalopgørelse

Koncern

	Selskabs- kapital	Overført resultat	I alt
	TDKK	TDKK	TDKK
Egenkapital 1. maj	14.667	16.902	31.569
Årets resultat	0	673	673
Egenkapital 30. april	14.667	17.575	32.242

Moderselskab

	Selskabs- kapital	Overført resultat	I alt
	TDKK	TDKK	TDKK
Egenkapital 1. maj	14.667	16.902	31.569
Årets resultat	0	673	673
Egenkapital 30. april	14.667	17.575	32.242

Pengestrømsopgørelse 1. maj 2022 - 30. april 2023

	Note	Koncern	
		2022/23	2021/22
		TDKK	TDKK
Årets resultat		673	-47.754
Regulering	20	2.894	4.328
Ændring i driftskapital	21	-7.144	26.807
Pengestrømme fra drift før finansielle poster		-3.577	-16.619
Renteindbetalinger og lignende		2.774	5.679
Renteudbetalinger og lignende		-2.982	-6.013
Pengestrømme fra ordinær drift		-3.785	-16.953
Betalt selskabsskat		1.186	3.438
Pengestrømme fra driftsaktivitet		-2.599	-13.515
Køb af materielle anlægsaktiver		-856	-771
Køb af finansielle anlægsaktiver mv.		-65	-66
Salg af materielle anlægsaktiver		116	0
Pengestrømme fra investeringsaktivitet		-805	-837
Tilbagebetaling af gæld til kreditinstitutter		0	31
Tilbagebetaling af gæld til tilknyttede virksomheder		-6.567	1.903
Tilbagebetaling af langfristet gæld i øvrigt		-1.436	0
Optagelse af gæld til kreditinstitutter		11.427	0
Betalt udbytte		0	-13.944
Skattefrit koncerntilskud		0	20.000
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet		3.424	7.990
Ændring i likvider		20	-6.362
Likvider 1. maj		90	6.452
Likvider 30. april		110	90
Likvider specificeres således:			
Likvide beholdninger		110	90
Likvider 30. april		110	90

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
1. Nettoomsætning				
Geografiske markeder				
Europa	524.990	482.103	22.621	20.893
	524.990	482.103	22.621	20.893
Aktiviteter				
Byggeaktivitet	523.597	480.899	0	0
Koncernnydelser	0	0	21.228	19.692
Lejeindtægt	1.393	1.201	1.393	1.201
	524.990	482.103	22.621	20.893

	Koncern		Moderselskab	
	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
2. Personaleomkostninger				
Lønninger	57.788	57.194	6.611	6.026
Pensioner	4.690	4.369	535	477
Andre omkostninger til social sikring	1.344	1.152	103	99
	63.822	62.715	7.249	6.602
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse	1.212	240	1.212	240
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	110	112	12	12

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
3. Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver				
Afskrivninger af immaterielle anlægsaktiver	0	0	1.443	1.443
Afskrivninger af materielle anlægsaktiver	374	374	19	95
	374	374	1.462	1.538

	Moderselskab	
	2022/23	2021/22
	TDKK	TDKK
4. Indtægt af kapitalandele i dattervirksomheder		
Andel af overskud i dattervirksomheder	8.530	8.588
Andel af underskud	-4.128	0
	4.402	8.588

	Koncern		Moderselskab	
	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
5. Finansielle indtægter				
Renteindtægter fra tilknyttede virksomheder	1.598	193	2.228	1.435
Andre finansielle indtægter	967	2.447	0	725
Valutakursgevinster	0	631	39	192
	2.565	3.271	2.267	2.352

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
6. Finansielle omkostninger				
Renteomkostninger til tilknyttede virksomheder	2	0	2.100	1.486
Andre finansielle omkostninger	2.073	2.579	694	409
Valutakurstab	907	1.056	0	2
	2.982	3.635	2.794	1.897

	Koncern		Moderselskab	
	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
7. Skat af årets resultat				
Årets aktuelle skat	3.032	1.613	69	228
Årets udskudte skat	-1.841	-2.732	-25	-507
Regulering af skat vedrørende tidligere år	1.277	155	1.266	0
	2.468	-964	1.310	-279

	Moderselskab	
	2022/23	2021/22
	TDKK	TDKK
8. Resultatdisponering		
Overført resultat	673	-47.754
	673	-47.754

Noter til årsregnskabet

	<i>Koncern</i>		<i>Moderselskab</i>	
	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
9. Ophørende aktiviteter				
Nettoomsætning	15.142	50.544	0	1.248
Andre driftsindtægter	0	121.355	0	0
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer	-13.244	-43.840	0	0
Andre eksterne omkostninger	-1.968	-5.016	-41	-97
Bruttoresultat	-70	123.043	-41	1.151
Personaleomkostninger	-827	0	0	0
Andre driftsomkostninger	-715	-161.878	-715	-66.100
Resultat før finansielle poster	-1.612	-38.835	-756	-64.949
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder	0	0	-1.482	7.900
Finansielle indtægter	209	2.408	443	2.263
Finansielle omkostninger	0	-13.871	0	-92
Resultat før skat	-1.403	-50.298	-1.795	-54.878
Skat af årets resultat	109	-4.580	69	0
Årets resultat af ophørende aktiviteter	-1.294	-54.878	-1.726	-54.878
Materielle anlægsaktiver	0	71	0	0
Anlægsaktiver	0	71	0	0
Igangværende arbejder for fremmed regning	0	2.971	0	0
Tilgodehavender	0	4.810	0	924
Likvide beholdninger	0	4	0	0
Omsætningsaktiver	0	7.785	0	924
Aktiver vedrørende ophørende aktiviteter	0	7.856	0	924
Hensatte forpligtelser	0	307	0	0
Gældsforpligtelser	0	8.278	0	6.968
Forpligtelser vedrørende ophørende aktiviteter	0	8.585	0	6.968

Noter til årsregnskabet

Gråkjær-koncernens ledelse har i sommeren 2021 besluttet at ophøre med aktiviteter i Norge enten ved nedlukning eller afhændelse af koncernens aktiviteter.

På baggrund af ovenstående er alle selskabets og koncernens norske aktiviteter præsenteret som "ophørende aktiviteter", hvilket indebærer, at resultat vedrørende de aktiviteter er præsenteret på én linje i henholdsvis resultatopgørelsen og opgørelsen af aktiver og passiver.

I forbindelse med beslutningen om ophør af aktiviteter i Norge er foretaget nedskrivningstest af selskabets tilknyttede aktiver. Selskabet har endvidere i foråret 2022 afhændet det norske datterselskab Gråkjær AS.

10. Immaterielle anlægsaktiver

Koncern

	Færdiggjorte udviklings- projekter	Udviklings- projekter under ud- førelse
	TDKK	TDKK
Kostpris 1. maj	5.317	8.517
Afgang i årets løb	0	-359
Kostpris 30. april	5.317	8.158
Ned- og afskrivninger 1. maj	5.317	8.517
Tilbageførte afskrivninger på årets afgang	0	-359
Ned- og afskrivninger 30. april	5.317	8.158
Regnskabsmæssig værdi 30. april	0	0

Moderselskab

	Erhvervede lignende rettigheder
	TDKK
Kostpris 1. maj	14.431
Kostpris 30. april	14.431
Ned- og afskrivninger 1. maj	5.772
Årets afskrivninger	1.443
Ned- og afskrivninger 30. april	7.215
Regnskabsmæssig værdi 30. april	7.216

Noter til årsregnskabet

11. Materielle anlægsaktiver

Koncern

	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Indretning af lejede lokaler
	TDKK	TDKK
Kostpris 1. maj	7.683	0
Tilgang i årets løb	0	856
Afgang i årets løb	-125	0
Kostpris 30. april	<u>7.558</u>	<u>856</u>
Ned- og afskrivninger 1. maj	6.797	0
Årets afskrivninger	364	0
Tilbageførte ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	-117	0
Ned- og afskrivninger 30. april	<u>7.044</u>	<u>0</u>
Regnskabsmæssig værdi 30. april	<u>514</u>	<u>856</u>

Moderselskab

	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Indretning af lejede lokaler
	TDKK	TDKK
Kostpris 1. maj	325	0
Tilgang i årets løb	0	856
Kostpris 30. april	<u>325</u>	<u>856</u>
Ned- og afskrivninger 1. maj	295	0
Årets afskrivninger	19	0
Ned- og afskrivninger 30. april	<u>314</u>	<u>0</u>
Regnskabsmæssig værdi 30. april	<u>11</u>	<u>856</u>

Noter til årsregnskabet

	Moderselskab	
	2022/23	2021/22
	TDKK	TDKK
12. Kapitalandele i dattervirksomheder		
Kostpris 1. maj	83.187	83.187
Afgang i årets løb	0	0
Kostpris 30. april	<u>83.187</u>	<u>83.187</u>
Værdireguleringer 1. maj	-59.098	-75.585
Årets resultat	1.796	15.362
Forskydning i intern avance	1.125	1.125
Værdireguleringer 30. april	<u>-56.177</u>	<u>-59.098</u>
Kapitalandele med negativ indre værdi nedskrevet over tilgodehavender	<u>39.949</u>	<u>36.947</u>
Regnskabsmæssig værdi 30. april	<u>66.959</u>	<u>61.036</u>

Kapitalandele i dattervirksomheder specificeres således:

Navn	Hjemsted	Selskabs- kapital	Ejerandel
Gråkjær A/S	Holstebro, Danmark	TDKK 8.000	100%
Gråkjær Landbrug A/S	Holstebro, Danmark	TDKK 5.000	100%
Gråkjær Erhverv A/S	Holstebro, Danmark	TDKK 5.000	100%
Gråkjær Aqua A/S	Holstebro, Danmark	TDKK 5.000	100%
Gråkjær Landbruk Norge AS	Sem, Norge	TNOK 1.020	100%
Gråkjær Aqua Norge AS	Sem, Norge	TNOK 1.020	100%
Gråkjær Aqua International A/S	Holstebro, Danmark	TDKK 1.000	100%

Noter til årsregnskabet

13. Øvrige finansielle anlægsaktiver

Koncern

	<u>Deposita</u> TDKK
Kostpris 1. maj	3.313
Tilgang i årets løb	65
Kostpris 30. april	<u>3.378</u>
 Regnskabsmæssig værdi 30. april	 <u>3.378</u>

Moderselskab

	<u>Deposita</u> TDKK
Kostpris 1. maj	3.313
Tilgang i årets løb	65
Kostpris 30. april	<u>3.378</u>
 Regnskabsmæssig værdi 30. april	 <u>3.378</u>

	<u>Koncern</u>		<u>Moderselskab</u>	
	<u>2022/23</u>	<u>2021/22</u>	<u>2022/23</u>	<u>2021/22</u>
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Varebeholdninger - Råvarer og hjælpematerialer	305	530	0	0
	<u>305</u>	<u>530</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

14. Varebeholdninger

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
15. Igangværende arbejder for fremmed regning				
Salgsværdi af igangværende arbejder	194.805	314.983	0	0
Modtagne acontobetalinge	-176.262	-283.211	0	0
	18.543	31.772	0	0
Indregnet således i balancen:				
Igangværende arbejder for fremmed regning under aktiver	18.543	32.126	0	0
Modtagne forudbetalinger under passiver	0	-354	0	0
	18.543	31.772	0	0

16. Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres bl.a. af forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnemeter og renter.

	Koncern		Moderselskab	
	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
17. Hensættelse til udskudt skat				
Hensættelse til udskudt skat 1. maj	2.760	2.126	942	816
Regulering underskudsanvendelse i sambeskatningen	2.240	3.366		633
Årets indregnede beløb i resultatopførelsen	-1.841	-2.732	-25	-507
Hensættelse til udskudt skat 30. april	3.159	2.760	917	942

Hensættelse til udskudt skat vedrører primært tidsmæssige forskydninger på anlægsaktiver og igangværende arbejder samt skattemæssigt underskud til fremførelse.

Noter til årsregnskabet

18. Andre hensættelser

Koncernen yder almindelig håndværksmæssig garanti på udført byggearbejde. De indregnede hensatte forpligtelser hertil svarer til niveauet for tidligere afholdte garantireparationer.

	Koncern		Moderselskab	
	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Andre hensættelser	3.500	3.240	0	0
	3.500	3.240	0	0

19. Langfristede gældsforpligtelser

Afdrag, der forfalder inden for 1 år, er opført under kortfristede gældsforpligtelser. Øvrige forpligtelser er indregnet under langfristede gældsforpligtelser.

Gældsforpligtelserne forfalder efter nedenstående orden:

	Koncern		Moderselskab	
	2022/23	2021/22	2022/23	2021/22
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Anden gæld				
Efter 5 år	0	0	0	0
Mellem 1 og 5 år	3.591	5.027	651	834
Langfristet del	3.591	5.027	651	834
Øvrig kortfristet gæld	19.237	7.589	3.031	1.603
	22.828	12.616	3.682	2.437

Noter til årsregnskabet

Koncern		
2022/23	2021/22	
TDKK	TDKK	
Finansielle indtægter	-2.774	-5.679
Finansielle omkostninger	2.982	17.506
Af- og nedskrivninger inklusive tab og gevinst ved salg	327	338
Skat af årets resultat	2.359	3.616
Andre reguleringer	0	-11.453
	2.894	4.328

20. Pengestrømsopgørelse - reguleringer

Finansielle indtægter	-2.774	-5.679
Finansielle omkostninger	2.982	17.506
Af- og nedskrivninger inklusive tab og gevinst ved salg	327	338
Skat af årets resultat	2.359	3.616
Andre reguleringer	0	-11.453

Koncern	
2022/23	2021/22
TDKK	TDKK

21. Pengestrømsopgørelse - ændring i driftskapital

Ændring i varebeholdninger	225	-316
Ændring i tilgodehavender	5.209	23.568
Ændring i andre hensatte forpligtelser	-47	-600
Ændring i leverandører mv.	-12.531	4.155
	-7.144	26.807

22. Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser

Leje- og leasingforpligtelser

Koncernen har indgået en række operationelle leasingkontrakter. Leasingkontrakternes restleasingydelse udgør pr. 30. april 2023 DKK 2,8 mio.

Koncernen har indgået aftale om leasing af ejendom med uopsigelighedsperiode på 4 år. Leasingforpligtelsen i den resterende del af leasingperioden udgør DKK 13,9 mio.

Kautions- og garantiforpligtelser

Selskabet yder almindelig håndværksmæssig garanti for udført byggearbejde. Der er på vegne af selskabet afgivet entreprisegarantier for i alt DKK 102,1 mio.

Der er afgivet øvrige garantier for samlet DKK 1,3 mio vedrørende udenlandske momsregistreringer og øvrige betalingsgarantier.

Selskabet har afgivet selvskyldnerkaution for Gråkjær A/S, Gråkjær Landbrug Norge AS, Gråkjær Aqua A/S, Gråkjær Erhverv A/S og Gråkjær Landbrug A/S mht. engagement med kreditinstitutter.

Noter til årsregnskabet

Andre eventualforpligtelser

Koncernen indgår i flere claims og retstvister i forbindelse med bygherrer og underleverandører, hvilket er sædvanligt for branchen. Disse retssager og tvister er sædvanligvis med modsat rettede krav og med varierende substans. Kravene opfylder således ikke hverken betingelserne for indregning som aktiv eller forpligtelser, da disse ikke kan opgøres og måles pålideligt.

Koncernens selskaber hæfter solidarisk for skat af koncernens sambeskattede indkomst mv. Det samlede beløb for skyldig selskabsskat fremgår af årsrapporten for Tvis Holding ApS, der er administrationselskab i forhold til sambeskatningen. Koncernens selskaber hæfter endvidere solidarisk for danske kildeskatter i form af udbytteskat, royaltyskat og renteskat. Eventuelle senere korrektioner til selskabsskatter og kildeskatter kan medføre, at selskabets hæftelse udgør et større beløb.

Der er afgivet hensigtserklæringer inden for koncernen mht. specifikke koncernselskabers fortsatte drift. De afgivne erklæringer har varierende udstrækning af understøttelsen.

23. Nærtstående parter og oplysning om aflæggelse af koncernregnskab

Grundlag

Bestemmende indflydelse

John Ross Graakjær

Hovedaktionær

Tvis Holding ApS

Ultimativt moderselskab

Transaktioner

Selskabet har valgt kun at oplyse om transaktioner, der ikke er foretaget på normale markedsvilkår efter årsregnskabslovens § 98 c, stk. 7. Det er ledelsens opfattelse, at alle transaktioner er foretaget på normale markedsvilkår.

Koncernregnskab

Selskabet indgår i koncernrapporten for moderselskabet:

Navn

Hjemsted

Tvis Holding ApS

Fabersvej 15, 7500 Holstebro

Koncernrapporten for Tvis Holding ApS kan rekvireres på følgende adresse:

Fabersvej 15, 7500 Holstebro
Danmark

24. Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor

Med henvisning til årsregnskabslovens § 96 og til koncernregnskabet for Tvis Holding ApS har selskabet undladt at oplyse om honorar til generalforsamlingsvalgt revisor.

25. Efterfølgende begivenheder

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Noter til årsregnskabet

26. Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Gråkjær Holding A/S for 2022/23 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for mellemstore virksomheder i regnskabsklasse C.

Koncernregnskabet og årsregnskabet for 2022/23 er aflagt i TDKK.

Ændring af regnskabspraksis

Der er foretaget enkelte reklassifikationer i sammenligningstallene. Reklassifikationerne har ingen påvirkning på resultat, balancesum eller egenkapital. Herudover er anvendt regnskabspraksis uændret i forhold til tidligere år.

Generelt om indregning og måling

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Konsolideringspraksis

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet Gråkjær Holding A/S samt virksomheder, hvori moderselskabet direkte eller indirekte besidder flertallet af stemmerettighederne, eller hvori moderselskabet gennem aktiebesiddelse eller på anden måde har en bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20 % og 50 % af stemmerettighederne og udøver betydelig, men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Ved konsolideringen sammendrages poster af ensartet karakter. Koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, udbytter og mellemværender samt realiserede og urealiserede interne gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder elimineres.

Moderselskabets kapitalandele i de konsoliderede dattervirksomheder udlignes med moderselskabets andel af dattervirksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort på det tidspunkt, hvor koncernforholdet blev etableret.

Leasing

Leasingkontrakter, hvor koncernen har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiell leasing), indregnes i balancen til det laveste af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af leasingydelse, beregnet ved anvendelse af leasingaftalens interne rente eller en alternativ lånerente som diskonteringsfaktor. Finansielt leasede aktiver af- og nedskrives efter samme praksis som fastlagt for koncernens øvrige anlægsaktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel omkostningsføres løbende i resultatopgørelsen.

Alle øvrige leasingkontrakter betragtes som operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Noter til årsregnskabet

Omregning af fremmed valuta

Som præsentationsvaluta benyttes danske kroner. Alle andre valutaer anses som fremmed valuta.

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, der opstår på grund af forskelle mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post. Hvis valutapositioner anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes værdireguleringerne direkte på egenkapitalen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens kurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og transaktionsdagens kurs indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post., jf. dog afsnittet regnskabsmæssig afdækning.

Resultatopgørelsen for udenlandske dattervirksomheder og associerede virksomheder, der er selvstændige enheder, omregnes til transaktionsdagens kurs eller en tilnærmet gennemsnitskurs. Balanceposterne omregnes til balancedagens kurs. Valutakursreguleringer, der opstår ved omregning af egenkapitaler primo året og valutakursreguleringer, der opstår som følge af omregning af resultatopgørelsen til balancedagens kurs, indregnes direkte i egenkapitalen.

Resultatopgørelsen for integrerede udenlandske enheder omregnes til transaktionsdagens kurs eller en tilnærmet gennemsnitskurs, idet poster afledt af ikke-monetære balanceposter dog omregnes til transaktionsdagens kurser for de underliggende aktiver eller forpligtelser. Monetære balanceposter omregnes til balancedagens kurs, mens ikke-monetære poster omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursreguleringer, der opstår ved omregningen, indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Segmentoplysning om nettoomsætning

Oplysninger om aktiviteter og geografiske markeder er baseret på koncernens afkast og risici samt ud fra den interne økonomistyring. Koncernens aktiviteter anses som det primære segmentområde.

Resultatopgørelse

Nettoomsætning

Ved salg af varer indregnes nettoomsætning, når fordele og risici vedrørende de solgte varer er overgået til køber, nettoomsætningen kan måles pålideligt og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele ved salget vil tilgå koncernen.

Igangværende arbejder for fremmed regning (entreprisekontrakter) indregnes i takt med, at produktionen udføres, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden). Denne metode anvendes, når de samlede indtægter og omkostninger på entreprisekontrakten og færdiggørelsesgraden på balancedagen kan opgøres pålideligt, og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele, herunder betalinger, vil tilgå koncernen. Som færdiggørelsesgrad anvendes afholdte omkostninger i forhold til de forventede samlede omkostninger på entreprisekontrakten.

Nettoomsætningen måles til det modtagne vederlag og indregnes eksklusive moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer, der er anvendt for at opnå koncernens nettoomsætning.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger indeholder indirekte produktionsomkostninger og omkostninger til lokaler, salg og administration mv.

Noter til årsregnskabet

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger omfatter løn og gager, inklusive feriepenge og pensioner samt andre omkostninger til social sikring mv. til selskabets medarbejdere. I personaleomkostninger er fratrukket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Andre driftsindtægter/-omkostninger

Andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til koncernens hovedaktivitet, herunder avance og tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af resultat for året under posten "Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder".

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger omfatter renter, finansielle omkostninger ved finansiel leasing, realiserede og urealiserede valutakursreguleringer, kursregulering på værdipapirer, amortisering af realkreditlån samt tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen.

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat og indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med 100% ejede danske dattervirksomheder. Skatteeffekten af sambeskatningen med dattervirksomhederne fordeles på såvel overskuds- som underskudsgivende danske virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud).

Noter til årsregnskabet

Balance

Immaterielle anlægsaktiver

Udviklingsprojekter

Omkostninger på udviklingsprojekter omfatter gager, afskrivninger og andre omkostninger, der direkte og indirekte kan henføres til selskabets udviklingsaktiviteter.

Udviklingsprojekter, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i virksomheden kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende projektet, indregnes som immaterielle anlægsaktiver, såfremt der er tilstrækkelig sikkerhed for, at kapitalværdien af den fremtidige indtjening kan dække produktions-, salgs- og administrationsomkostninger samt selve udviklingsomkostningerne.

Udviklingsprojekter, der ikke opfylder kriterierne for indregning i balancen, indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, i takt med at omkostningerne afholdes.

Aktiverede udviklingsomkostninger måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger eller genindvindingsværdi, såfremt denne er lavere.

Aktiverede udviklingsomkostninger afskrives fra tidspunktet for færdiggørelsen lineært over den periode, hvori udviklingsarbejdet forventes at frembringe økonomiske fordele. Afskrivningsperioden udgør 4 år.

Øvrige immaterielle anlægsaktiver

Patenter og licenser måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger eller til genindvindingsværdien, såfremt denne er lavere.

Patenter afskrives over den resterende patentperiode eller en kortere økonomisk levetid. Afskrivningsperioden udgør 10 år.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Renteomkostninger på lån optaget direkte til finansiering af opførelsen af materielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen i opførelsesperioden.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Andre anlæg, driftsmateriel og inventar 3-7 år

Restværdierne for anlægsaktiverne er fastsat til nul.

Afskrivningsperiode og restværdi revurderes årligt.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Genindvindingsværdien for aktivet opgøres som den højeste værdi af nettosalgsprisen og kapitalværdien. Er det ikke muligt at fastsætte en genindvindingsværdi for det enkelte aktiv, vurderes aktiverne samlet i den mindste gruppe af aktiver, hvor der ved en samlet vurdering kan fastsættes en pålidelig genindvindingsværdi.

Noter til årsregnskabet

Kapitalandele i dattervirksomheder

Kapitalandele i dattervirksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode.

I balancen indregnes under posten "Kapitalandele i dattervirksomheder" den forholdsmæssige ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort med udgangspunkt i dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver på anskaffelsestidspunktet med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer eller tab og med tillæg af resterende værdi af eventuelle merværdier og goodwill opgjort på tidspunktet for anskaffelsen af virksomhederne.

Den samlede nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder henlægges via overskudsdisponeringen til "Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode" under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i dattervirksomhederne.

Dattervirksomheder med negativ regnskabsmæssig indre værdi indregnes til DKK 0. Hvis moderselskabet har en retslig eller en faktisk forpligtelse til at dække virksomhedens underbalance, indregnes en hensat forpligtelse hertil.

Øvrige finansielle anlægsaktiver

Øvrige finansielle anlægsaktiver omfatter

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller nettorealisationseværdi, hvis denne er lavere.

Nettorealisationseværdien for varebeholdninger opgøres til det beløb, som forventes at kunne indbringes ved salg i normal drift med fradrag af salgs- og færdiggørelsesomkostninger. Nettorealisationseværdien opgøres under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostpris for råvarer og hjælpematerialer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealisationseværdi, hvilket normalt udgør nominel værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det udførte arbejde opgjort på grundlag af færdiggørelsesgraden. Færdiggørelsesgraden opgøres som andelen af de afholdte kontraktomkostninger i forhold til kontraktens forventede samlede omkostninger. Når det er sandsynligt, at de samlede kontraktomkostninger vil overstige de samlede indtægter på en kontrakt, indregnes det forventede tab i resultatopgørelsen.

Når salgsværdien ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til medgåede omkostninger eller en lavere nettorealisationseværdi.

Modtagne acountobetalingen fragår i salgsværdien. De enkelte kontrakter klassificeres som tilgodehavender, når nettoværdien er positiv, og som forpligtelser, når nettoværdien er negativ.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de afholdes.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet som aktiver omfatter afholdte forudbetalte omkostninger vedrørende husleje, forsikringspræmier, abonnementer og renter.

Noter til årsregnskabet

Egenkapital

Udbytte

Udbytte, som ledelsen foreslår uddelt for regnskabsåret, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes, når koncernen som følge af en begivenhed indtruffet senest på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at der må afgives økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen.

Andre hensatte forpligtelser omfatter garantiforpligtelser til udbedring af arbejder inden for garantiperioden på 1-5 år. De hensatte forpligtelser måles og indregnes på baggrund af erfaringerne med garantiarbejder.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Der indregnes udskudt skat af alle midlertidige forskelle mellem regnskabs- og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende ikke-skattemæssigt afskrivningsberettiget goodwill samt andre poster, hvis disse - bortset fra ved virksomhedsovertagelser - er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på det regnskabsmæssige resultat eller den skattepligtige indkomst.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter alternative beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettiget skattemæssigt underskud, måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser præsenteres modregnet inden for samme juridiske skatteenhed.

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser indregnes i balancen med det beløb, der kan beregnes på grundlag af årets forventede skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster. Skattetilgodehavender og -forpligtelser præsenteres modregnet i det omfang, der er legal modregningsadgang, og posterne forventes afregnet netto eller samtidig.

Finansielle gældsforpligtelser

Lån, som lån hos kreditinstitutter, indregnes ved låneoptagelsen til det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles lånene til amortiseret kostpris, således at forskellen mellem provenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen som en rentekomkostning over låneperioden.

Øvrige gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominel værdi.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrøm fra driftsaktiviteten opgøres som årets resultat reguleret for ændring i driftskapitalen og ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger og hensatte forpligtelser. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver fratrukket kortfristede gældsforpligtelser eksklusive de poster, der indgår i likvider.

Noter til årsregnskabet

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrøm fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser samt ind- og udbetalinger til og fra selskabsdeltagerne.

Likvider

Likvide midler består af "Likvide beholdninger".

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

Hoved- og nøgletal

Forklaring af nøgletal

Bruttomargin	$\text{Bruttofortjeneste} \times 100 / \text{Nettoomsætning}$
Overskudsgrad	$\text{Resultat før finansielle poster} \times 100 / \text{Nettoomsætning}$
Afkastningsgrad	$\text{Resultat før finansielle poster} \times 100 / \text{Samlede aktiver ultimo}$
Soliditetsgrad	$\text{Egenkapital ultimo} \times 100 / \text{Samlede aktiver ultimo}$
Egenkapitalforrentning	$\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100 / \text{Gennemsnitlig egenkapital}$